

Luonnontuotealan teemaryhmä ja kehittämisklusteri

Anne Ristioja ja Juha Rutanen

Luonnontuotealan teemaryhmä

Joensuu 6.10.2010

MAASEUTUPOLITIIKAN
YHTEISTYÖRYHMÄ

Luonnontuoteala – kehittyvää elinkeinotoimintaa

- Suomessa on luonnonvaroja käytettäväksi kestävästi ja aiempaa monipuolisemmin elinkeinotoiminnassa: alkutuotannosta (keruu ja viljely) jatkojalostukseen ja teollisuuteen
- Alalla tarvitaan lisää jalostusarvoa, innovaatioita, teknologian hyödyntämistä, uusia tuotteita ja palveluita
- Kehitettävä yhteistyötä toimialojen välillä, mm. elintarvike-, bioteknologia-, kosmetiikka-, lääke- ja rohdosteollisuus sekä matkailu ja hyvinvointiala
- Hyödynnettävä ja vahvistettava monialaista tutkimusta ja luonto-osaamista (yrittäjäyys, koulutus ja neuvonta)
- Ennakoitava ja tukeuduttava trendeihin: terveyttä ja hyvinvointia luonnosta

Luonnontuotealan visio

Suomalainen luonnontuoteala tunnetaan kansainvälisesti korkealaatuisista tuotteistaan ja palveluistaan. Alaa arvostetaan Suomessa merkittävänä elinkeinona ja työllistäjänä sekä arvokumppanina.

Luonnontuotealan teemaryhmä – Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän asettama asiantuntija- ja yhteistyöelin

- Puheenjohtaja Anne Ristioja, Lapin ELY-keskus
- Varapuheenjohtaja Oiva Nissinen
- Pertti Hämäläinen, TEM
- Laura Höijer, YM
- Hilikka Jankkila, RAMK
- Katri Kranni, Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry
- Juhani Kuusilehto, KETEK Oy, Uusiutuva metsäteollisuus - osaamisklusteri
- Rauno Jussila, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
- Jukka Lähteenkorva, Foodwest Oy, Elintarvikekehityksen klusteriohjelma
- Irja Mäkitalo, ProAgria Lappi
- Maija Peltola, Elintarviketeollisuusliitto / Luonnontuoteteollisuusyhdistys
- Heli Pirinen, Kainuun ammattiopisto
- Kari Ruokonen, Tekes
- Olli Saastamoinen, Itä-Suomen yliopisto
- Ville Schildt, MMM
- Marja Uusitalo, MTT
- Sihteeri Juha Rutanen, HY, Ruralia-instituutti, Seinäjoki

Lisätietoa: www.luontoyrittaja.fi/luonnontuoteala

Luonnontuotealan teemaryhmän tehtävät

- Koota **luonnontuotealan kehittämiskonsortiota** sekä vastuuhenkilöverkoston elinkeinohallintoon ja alalle merkittäviin organisaatioihin
- Valmistella **luonnontuotealan toimintaohjelma** yhdessä alan toimijoiden ja yritysten kanssa sekä edistää alan tutkimus-, kehittämis- ja koulutushankkeita alueellisesti ja valtakunnallisesti
- Lisätä **alan ammatillisen koulutuksen kehitystyötä** sekä koulutusalan yhteistyötä ja tunnettuutta
- Vahvistaa luontoalan yrittäjyyteen liittyvää kansainvälistä yhteistyötä
- Tiedottaa alasta, tuoda esille luonnontuotealaa ja luontoyrittäjyyttä sekä tehdä aloitteita yhteistyössä alan toimijoiden kanssa mm. alan tilastoinnin kehittämiseksi

Luonnontuotealan teemaryhmän toimikausi on 2010 - 2012

Luonnontuotealan innovaatiojärjestelmä

- Alan kilpailuedut lähtevät osaamisesta ja sen hyödyntämisestä: tutkimuksesta, teknologiasta, liiketoimintamalleista sekä toiminnan organisoinnista
- Tiedon tuottajat ja hyödyntäjät saatava kohtaamaan
- Tarvitaan osaavia ihmisiä sekä tutkimus- ja kehitystyötä: koulutusta, panostusta t&k -toimintaan ja verkostoitumista
- Tarvitaan yritysten, toimijoitten ja julkisen sektorin pitkäjänteistä sitoutumista sekä tutkimus- ja osaamisresurssien kokonaisuutta
- Tieto ja osaaminen saatava nopeasti hyödynnettyä ja synnyttämään uutta yrittäjyyttä
- Tarvitaan kokonaisvaltaista näkemystä, tieteenalojen ja toimialojen rajat ylittävää toimintaa, osaamisen ja eri näkökulmien yhdistelyä

Luonnontuotealan kehittämistä tukevaa monipuolista osaamista

Merkkien selitykset:

Elintarvikeklusteri ●

HealthBio ●

Hyvinvointi-klusteri ●

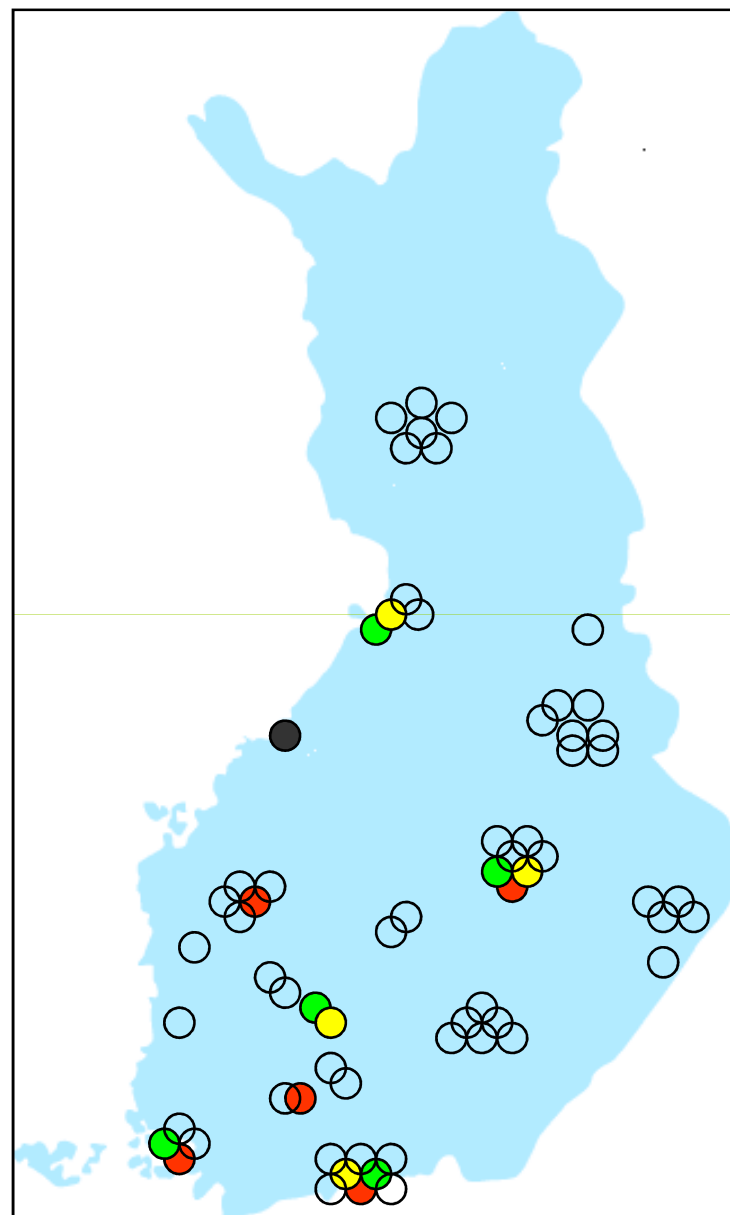
Uusiutuva metsäteollisuus ●

Luonnontuotealaan

liittyvä toimija

Luonnos 9/2009

Luonnontuotealan teemaryhmä

Luonnontuotealan kehittämiskonsortio

- Valmistelevat palaverit 5/09 Vuokatissa ja 10/09 Helsingissä
- Lähdetty liikkeelle keskeisten toimijoiden aiesopimuksilla yhteistyöstä, "letter of intent"
- Luo edellytyksiä alan tutkimuksen ja kehittämistyön vahvistamiseksi, tutkimus- ja kehittämishankkeiden syntymiseksi ja yhteisten ohjelmien aikaansaamiseksi
- Konsortion tavoitteena on kehittää osapuolten luonnontuotealan tutkimus- ja kehittämishankkeisiin liittyvää vuorovaikutusta, yhteistyötä ja toimintaympäristöä

Luonnontuotealan kehittämiskonsortion jäsenet

- **Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus**
Asiakaspäällikkö Marja Uusitalo, varalla asiakaspäällikkö Kalle Hoppula
- **Turun yliopisto, Biokemian ja elintarvikekemian laitos**
FT, dosentti Mari Sandell, varalla FT, dosentti Baoru Yang
- **Itä-Suomen yliopisto**
Professori Riitta Julkunen-Tiitto, varalla professori Olli Saastamoinen
- **Oulun yliopisto**
Professori Hely Häggman, Oulun yliopisto, Biologian laitos,
Tutkimusjohtaja, FT, dosentti Vesa Virtanen, Oulun yliopisto, Biotekniikan laboratorio
- **Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti (Seinäjoki ja Mikkeli)**
Johtaja, professori Sami Kurki, varalla MMT Sari Iivonen
- **Oulun seudun ammattikorkeakoulu, Luonnonvara-alan yksikkö**
Vt. yksikönjohtaja, MMT Jukka Tikkanen, varalla lehtori Kaisu Sipola
- **Teknologiakeskus KETEK Oy**
TkT Leena Favén, varalla tutkija Jukka-Pekka Parjanen
- **Rovaniemen ammattikorkeakoulu**
Yliopettaja, HTT, YTM Hilikka Jankkila, varalla lehtori Jussi Soppela
- **Metsäntutkimuslaitos**
Erikoistutkija, FT, dosentti Tytti Sarjala, varalla erikoistutkija, FT Pekka Saranpää
- Lisätahoja vielä selvitettävänä...

Alustavia kiinnostuksen kohteita

- **Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus**
Luonnontuotteiden tuottaminen, ominaisuudet, käyttötarkoitukset, jatkojalostus ja tuotekehitys, yritystoiminta
- **Turun yliopisto, Biokemian ja elintarvikekemian laitos**
Bioaktiivisten yhdisteiden kemiallinen ja diagnostinen tutkimus, elintarvikkeiden biokemiallisten vaikutusten ja funktionaalisten ominaisuuksien tutkimus, tuotetutkimus
- **Itä-Suomen yliopisto**
Talteenoton ja talouden tutkimus, satojen mallittaminen, luonnonaineiden bioaktiivisuus sekä käyttö ja jatkojalostus ruoka- ja ei-ruokatuotteissa ml. lääkeaineet
- **Oulun yliopisto**
Täsmentämättä (mm. pohjoinen kasvitiede, kasviekologia ja -fysiologia, biomassat, bioteknologia)
- **Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti**
Yritystoiminta, innovaatiotoiminta, verkostot
- **Oulun seudun ammattikorkeakoulu, Luonnonvara-alan yksikkö**
Luonnontuotealan kehittäminen ja koulutus, luonnontuotetuotanto osana maatalan liiketoimintaa
- **Teknologiakeskus KETEK Oy**
Analyysi- ja testauspalvelut, kemian teolliset sovellukset, kemiallisten prosessien, materiaalikemian ja analytiikan kehitys, kaupallistamisen tuki, funktionaaliset elintarvikkeet ja tuotteet, biohajoavat materiaalit
- **Rovaniemen ammattikorkeakoulu**
Alkutuotannon ja ensikäsittelyn teknologia ja logistiikka, toimialojen rajapintojen liiketoiminta, koulutuksen kehittäminen
- **Metsäntutkimuslaitos**
Uudet metsiin perustuvat tuotteet ja palvelut (ml. bioaktiiviset yhdisteet, terveys- ja hyvinvointivaikutukset, satoennusteet)

Lisätiedot ja uutiskirje

- Teemaryhmän puheenjohtaja **Anne Ristioja**,
anne.ristioja@ely-keskus.fi
Teemaryhmän sihteeri, projektipäällikkö **Juha Rutanen**, Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti,
Kampusranta 9 C, 60320 Seinäjoki, puh. 040
5737 568, juha.rutanen@helsinki.fi
- www.luontoyrittaja.fi/luonnontuoteala/